

## **In gesprek met Rianne en Kaj ten Voorde**

**Vanavond is een speciale avond. Ik krijg ons “voorgangers-echtpaar” Kaj en Rianne op bezoek voor een duo-interview! Nou ja, nog voor even een voorgangers-echtpaar, want Rianne stopt binnenkort met haar functie en Kaj gaat door. Reden genoeg om eens met hen te spreken!**

De regen komt met bakken uit de hemel wanneer Kaj en Rianne – gelukkig met de auto – arriveren. Binnen begint Kaj zijn schoenen al uit te trekken, maar ik houd hem tegen: ‘Geert Jurrie heeft buiten onder de overkapping het kacheltje aangestoken. Durven jullie het te proberen?’ In eerste instantie denk ik een ietwat ongelovige blik te bespeuren, maar als Rianne en Kaj merken dat het geen grap is, gaan ze graag mee. De temperatuur blijkt dicht bij het vuur aangenaam en we besluiten buiten te blijven. Gezellig zo, met het licht en de warmte onder en het tikken van de regen op het dak. Laten we beginnen!

### ***Hoe zijn jullie bij Vitamine G terechtgekomen?***

Kaj: ‘Het begon bij Rianne. Zij was, in 2011, vanuit haar studie theologie op zoek naar een stageplaats voor haar grote stage.’

Rianne vervolgt: ‘Ik zocht een plek waar twee werelden samenkomen, die van stevige theologische doordenking en die van openheid voor het werk van de Heilige Geest, voor persoonlijke geloofsbeleving. Ik werd via via gewezen op Gerard en Lydia Kansen. Zij stonden aan het prille begin van Vitamine G. Gerard was in 2008 aangetrokken als predikant in de Diependaalsekerk om daar missionair actief te zijn. Eens in de maand kwam er een groepje gemeenteleden met Lydia en Gerard samen in de bovenzaal van de kerk om te bidden, Bijbel te lezen en te zingen. Samen waren zij op zoek naar een andere vorm van kerk-zijn. De eerste keer dat Kaj en ik daar kwamen, was juist de laatste keer dat dit zo in de bovenzaal werd vormgegeven, voordat er tweewekelijkse, kleinschalige vieringen werden gestart onder de noemer “Vitamine G”. Lydia werd uiteindelijk mijn stagebegeleider.’

Kaj denkt terug aan hoe bijzonder die zomer van 2011 was verlopen voor Gerard en Lydia. ‘Zij hadden regelmatig gebeden voor steunpilaren, voor de verdere opbouw van het missionaire werk en van Vitamine G. Er gebeurde al iets in de gemeenschap, er ontstond iets, maar er waren meer mensen nodig die het mee konden dragen. “Hoe kan dit goedkomen?”, vroegen zij zich af; ik zeg het even in mijn eigen woorden. En toen, via diverse wegen, kwamen er in één zomer verschillende mensen bij!

Ook Kaj is niet veel later gaan stagelopen in Vitamine G. ‘Rianne was in 2008 met de opleiding theologie gestart en vroeg al snel of dat ook niet iets voor mij was,’ herinnert Kaj zich. ‘Ik had informatica gestudeerd, was aan het werk als softwareontwikkelaar, maar was bijvoorbeeld vroeger ook betrokken geweest in de Jeugdkerken-beweging en ik had al eens een jonge sprekerstraining gedaan. Ik dacht, ja, hoe tof als ik ook theologie kan gaan studeren? En de puzzelstukjes rondom werk en studie vielen heel mooi op hun plek. Zo zijn we dus allebei de opleiding gaan doen. Ik startte een jaar na Rianne. Geen van beiden hadden we toen trouwens de ambitie een switch te maken naar voorganger zijn. We volgden de opleiding eerder uit persoonlijke interesse, voor onze persoonlijke ontwikkeling.’

### ***Kunnen jullie iets delen van wat de Vitamine G-gemeenschap voor jullie betekent?***

‘Heel veel!’ zegt Rianne meteen.

Kaj: ‘Een geloofsgemeenschap kan iets “magisch” hebben. Des te langer ik voorganger ben, hoe meer ik het heil zie, de redding, de liefde, die aanwezig is in zo’n gemeenschap zonder dat je het vast kunt

grijpen. Er gebeurt iets waardoor ik merk dat Christus aanwezig is, dat de Heilige Geest er is. Als ik in de gemeenschap ben, ermee bezig ben, dan geniet ik ervan. In het rondrennen van de kinderen, in het nadenken over hoe we betekenisvol zijn voor de wereld, in praktische dingen zoals catering, gastvrijheid... Ieder mens maakt een enorm verschil. Het DNA van Vitamine G brengen de mensen in én ze nemen het mee naar huis.'

Rianne haakt hierop aan: 'Als ik kijk qua werk, als voorganger, als praktisch theoloog, brengt het me dat ik het ontzettend tof vind dat ik me heb kunnen uitleven in kerkvernieuwing en gemeenteopbouw. Ik geniet ervan als je dingen die je hebt geleerd en zelf bedenkt, hopelijk geleid door de Geest, kunt uitproberen, samen met anderen, en dat je het ziet werken, dat je vrucht mag zien. Ik geloof dat dit helpend is om de kerk relevant voor mensen te laten zijn. Daarnaast heeft ook het pastorale en diaconale werk me veel voldoening gegeven, meer dan ik had verwacht. Los van het werk, meer persoonlijk, voel ik me enorm gezegend bij deze gemeenschap te mogen horen. Ik geniet enorm van de onderlinge contacten en in het bijzonder van de kinderen en tieners, ook omdat wij zelf geen kinderen hebben. We delen onze levens met elkaar in Vitamine G.'

***Jullie hebben heel wat jaren samen leiding gegeven aan de gemeente. Hoe hebben jullie elkaar aangevuld of versterkt?***

'We hebben wel andere minors gevolgd,' vertelt Kaj. 'Rianne heeft naast de bachelor die we beiden hebben gedaan ook nog een master aan de VU gevolgd. Dus binnen de opleiding hebben we al gedifferentieerd. Ieder van ons pakte in het gemeentewerk andere dingen op, waar diegene sterk in is en we konden ons aan elkaar en anderen scherpen. We zaten elkaar nooit in de weg. De samenwerking is altijd heel prettig en verrijkend geweest.' Kaj blikt terug op hoe die samenwerking begon: 'Toen Gerard in 2017 een beroep naar Amersfoort aannam, kwam het voor ons als een verrassing dat de mogelijkheid om als voorgangers-duo aan het werk te gaan bij ons beiden in het hoofd ging spelen. Los van elkaar. We zijn erover in gesprek gegaan. Wat bleek? Waar we bedenkingen over hadden, daarin vulden we elkaar wellicht aan. De combinatie van ons samen leek juist van toegevoegde waarde. We solliciteerden en werden aangenomen. In de loop van de tijd zijn we beiden meer allround geworden, maar Rianne is sterker in bijvoorbeeld gemeente-opbouwprocessen, wie wat waar wanneer et cetera, zodat het gaat werken, verder komt. Ook ziet Rianne sneller oplossingen dan problemen en is ze een goede coördinator en analist. En ze is een enthousiast mensenmens.'

Rianne: 'Maar ik vind mezelf geen groepswerker, didactisch ben ik helemaal niet sterk. Het ontwerpen van een cursus of workshop, of het leiden van een groep kost mij veel meer energie en voorbereiding dan Kaj. Hij is veel intuïtiever, origineler en creatiever op dat vlak en goed in die onderwijs- en groepskant van het werk. Voorgaan in een viering zag ik mezelf zodoende eigenlijk ook niet doen. Wel bleek ik het leuk te vinden mee na te denken over andersoortige vieringen en te helpen die van de grond te krijgen. Maar bijvoorbeeld de verschillende typen vieringen die we hebben in Vitamine G, dat komt echt uit de koker van Kaj. Qua missionair werk, het denken daarover en ontplooien van initiatieven, daarin hebben we juist veel met elkaar opgetrokken, samen met anderen binnen en buiten Vitamine G.'

***Rianne, jij neemt na een heel aantal jaren afscheid van je rol als voorganger. Hoe kijk je terug op de afgelopen jaren met betrekking tot je werk in Vitamine G en de contacten met anderen binnen de kerk in Hilversum?***

'Ik denk met twee uitersten. Het is het mooiste werk wat ik ooit heb gehad. Het voelt niet als een baan. Het is echt een roeping geweest: Vitamine G verder helpen naar de volgende fase in haar gemeente-zijn. Die roeping is voor mijn gevoel voltooid. Ik ervaar voldoening als ik daaraan denk. Daarnaast is er het gevoel dat er altijd genoeg werk is wat je nog kunt doen. Maar waar ik me specifiek

toe geroepen wist, dat is nu klaar. Die stappen zijn gezet. Het is tijd voor iets anders, tijd om het stokje door te geven. Ik heb de meest indrukwekkende dingen mogen meemaken. Ik heb God aan het werk gezien, en daarbij mogen aansluiten. Er is een nieuwe roeping gekomen, onderzoek doen in christelijke gemeenschappen die contacten hebben met moslims en wat daar in die contacten voor heilzaams plaatsvindt. De stap om mijzelf terug te trekken qua werk vanuit Vitamine G voelt een beetje als vrijwillig uit een warm en avontuurlijk nest springen, dat voelt gek. Ik beseef wel dat het goed is en dat er op die manier meer ruimte in mijn hoofd komt voor andere dingen. Maar ik blijf evengoed een betrokken en actief gemeentelid.'

Dan geeft Rianne woorden aan het andere uiterste dat ze in haar werk ervaren heeft: 'Naast deze heel mooie kant van het werk, was het direct ook het pittigste werk dat ik ooit heb gehad. Toen we net begonnen, was er veel weerstand tegen Vitamine G. Die weerstand ontwikkelde zich naar acceptatie en zelfs naar blijdschap dat Vitamine G er is. In dié ontwikkeling, binnen de PgH, heb ik positieve dingen ervaren in de contacten onderling. Maar het heeft ook moeilijke kanten gekend. Ik kan het interessant vinden wanneer het gaat schuren, voel me als bruggenbouwer op mijn plek als het weerbarstig wordt, maar het kon ook doorslaan. Dingen die gebeurd en gezegd zijn, die onder mijn huid kropen. Strijd die er soms was, onderling of geestelijke strijd. Gevoelens van onrechtvaardigheid, boosheid, onmacht als we elkaar onderling niet begrepen of niet het beste met elkaar voor leken te hebben, dat het om andere belangen en zaken leek te gaan dan het Evangelie van Jezus Christus... Heel pijnlijk vond ik het soms. Ongemak heb ik ook en een gevoel van falen, van de noodzaak van vergeving, als ik zelf de plank had misgeslagen. Het moeilijkste vond ik het wanneer mensen zich gekwetst voelden of teleurgesteld waren als Vitamine G of ik hen niet konden of wilden geven waar ze naar verlangden, omdat het gewoonweg niet kon of niet paste bij Vitamine G. Ik zag dan de frustratie, pijn of het niet begrijpen in de ogen van de ander, dat raakte me altijd. Dat heb ik het meest moeilijk gevonden, vooral als het dan ontaardde in tegenstand in plaats van ruimte. We kunnen in de kerk soms niet met en niet zonder elkaar, lijkt het wel. Erg toch. Maar laten we blijven kiezen voor met.'

***Kaj, jij hebt besloten als voorganger in dienst te blijven. Die beslissing is vast niet over één nacht ijs gegaan. Hoe heb jij dit proces ervaren?***

'Het is een dubbel proces geweest, meeleven met Rianne in haar keuze én doen wat voor mijzelf goed is. Rianne ging sowieso stoppen; zij had het besluit al genomen. Voor mij stond de vraag open: wat betekent dat voor mij? Ja, wij vullen elkaar aan, maar we hebben ons ook verder ontwikkeld. Mijn bandbreedte is groter geworden, door ervaring. Ik heb het gevoel dat er voor mij nog werk te doen is. Wel moet ik zoeken hoe die rol eruit ziet. Dat is een avontuur. Allerlei werkzaamheden geven energie, maar andere nemen ook energie. Daar moet ik een balans in zien te vinden. We hebben in Vitamine G een sterk kernteam. Het is bijzonder dat hier door de jaren heen altijd de juiste mensen op het juiste moment in hebben gezeten. We denken, nu Rianne ertussenuit gaat, met elkaar na over een nieuwe verdeling qua rollen, wat er nodig is en hoe je elkaar blijft versterken. Ik heb hier veel vertrouwen in. Daarnaast, er is een schil om ons als kernteam heen van mensen die helpen dragen. De Vitamine G-gemeenschap is in de loop van de jaren volwassener en sterker geworden in dat opzicht. Ik voel een grote drive om in Vitamine G nog meer bezig te gaan met de vraag wat het betekent om vanuit het Evangelie te leven. Ik heb het verlangen dat steeds weer opnieuw te ontdekken. Waar bevrijdt het Evangelie ons van? Waar zien we Jezus zichtbaar worden? Waar moeten we het roer omgooien? Dat doe ik graag in een gemeenschap waar Jezus centraal staat, én waar óók ruimte is om verschillend te zijn en waar het leven met Jezus een ontdekkingstocht is. Wat heel wezenlijk voor me is: in de vacature stond destijds onder andere: "het is belangrijk dat de pionier zelf ook onderweg is." Het is voor mij altijd belangrijk geweest die houding blijvend aan te nemen. De uitnodiging het sámen te ontdekken, anderen daarin mee te nemen, maar mij ook mee láten nemen. Ik ben afhankelijk van God en anderen, anders red ik het ook niet.'

***En hoe kijk je nu naar de toekomst?***

‘We maken steeds een nieuwe groeifase door,’ reflecteert Kaj. ‘In diverse opzichten groei je verder als gemeenschap en als kerk. We groeien in wie we zijn, maar ook moeten we dingen soms anders organiseren omdat we elk jaar groter zijn geworden en Vitamine G nu binnen de PgH een van de drie geloofsgemeenschappen is, een van de drie stromingen. Gemeenschappen als Vitamine G leveren een belangrijke bijdrage in het vormgeven van de kerk van de toekomst, dat is op meer plekken in de PKN zichtbaar. Er is daarbij een spanning tussen het je enerzijds verhouden tot de bestaande, meer gevestigde kerk, van elkaar leren en elkaar ondersteunen, en anderzijds je eigen koers blijven gaan, blijven pionieren. Het is oppassen dat we als Vitamine G niet in de valkuil trappen te worden wat anderen verwachten dat we zijn. Zaak is dat we bij onze roeping blijven: missionair kerk zijn. Daarbij blijven pionieren móeten we doen. We doen het niet uit eigenwijsheid. Het brengt namelijk iets goeds: wij leren ervan, anderen leren ervan, er is vraag naar en er moet een blijvende plek voor zijn in de kerk. Die beweging moet doorgaan: er moeten steeds weer en meer nieuwe pioniersinitiatieven komen, ook in Hilversum. Waar borrelt het? Waar ontstaat iets? Binnen en buiten de kerk. Ik zie al veel gebeuren, ook binnen de andere PgH-geloofsgemeenschappen en andere kerken in Hilversum. Ik hoop dat we dit doorzetten. Ik hoop dat we als kerk naar buiten gericht blijven. Dat we plekken creëren waar mensen terecht kunnen. Veel mensen zijn spiritueel zoekend, daarin kunnen we een rol spelen. Jezus’ weg is levensveranderend.’

***Rianne, zoals je weet kent het leven hoogtes en dieptes. Hoe ga je ermee om wanneer het leven tegenzit?***

‘Het ligt eraan om wat voor situatie het gaat. Meestal accepteer ik een situatie zoals die is. Een klein grappig voorbeeldje: laatst hadden Kaj en ik het kernteam te eten. We aten pizza’s klaargemaakt in onze eigen oven. Dat pizza’s in- en uitladen deden Kaj en ik steeds heel zorgvuldig. Tot ik een lading in m’n eentje uit de oven wilde halen. Mijn bril besloeg, ik kon niet meer goed zien en zonder dat ik het merkte viel er een pizza op de ovendeur. De pizza raakte geplet tussen de deur. Ik moest keihard lachen en zei: “je moet hier een foto van maken, dan hebben we er nog lol van!”. Kajs reactie was: “Ooh, Rianne, nee hè....” Ik heb de pizza gewoon op tafel gezet, maar dan had-ie wat minder beleg.’ Kaj: ‘Rianne kan van situaties die plotseling anders zijn, of moeilijk, er toch iets van maken.’ ‘Ja, gelukkig vaak wel,’ beaamt Rianne. ‘Ik probeer het te accepteren en er een positieve draai aan te geven, dat is dan een combinatie van genade en karakter.’

***Kaj, in jouw functie als voorganger heb je behoorlijk wat invloed. Wat is de belangrijkste boodschap die je door zou willen geven aan de volgende generaties?***

‘Dat het ‘t leven ontzettend de moeite waard maakt om het niet alleen voor jezelf te leven. Dat we van Jezus leren dat we (ook) voor anderen en voor God leven en dat je dáár gelukkig van wordt. Ikzelf heb dat ook steeds weer te leren. Je moet het niet zoeken in jezelf, maar juist in de overgave aan God. Je bent wie je bent altijd in relatie tot God en anderen.’

***Rianne, waar zou je het liefste willen wonen, als je nu nog eens zou verhuizen?***

‘Je stelt deze vraag aan de verkeerde persoon!’ zegt Rianne lachend. ‘Ik kan denk ik overal aarden; ik weet niet waar het liefste. Het enige waar ik aan kan denken: het moet een plek zijn waar het in de avond en de nacht rustig en stil is. Maar niet eenzaam in een hutje op de hei, wel in een stad of dorp.’

***Kaj, wanneer komt het kind in jezelf weer naar boven?***

Rianne: ‘Wanneer niet?’

‘Ik houd enorm van spelletjes, het spelelement, het verrassingselement, van lol hebben met elkaar,’

beaamt Kaj. 'Ik kan baldadig zijn. In mijn hoofd kan ik al bedénken: dit kan weleens heel lollig zijn, dat wordt lachen.'

***Wat is de ultieme ontspanning?***

Voor Kaj is dat fotograferen in de natuur. 'Dan ga ik op zoek naar die unieke combi waarin ik ergens iets zie gebeuren of wat mijn aandacht vraagt en er mooi licht is. Fotograferen helpt me te kijken; ik kom dan in een andere *state of mind*. Even met niks anders bezig zijn, de tijd en alles om me heen vergeten. Dát vind ik heel ontspannend.'

'Ik sport graag,' zegt Rianne. 'Ik laad nergens zo van op dan door me lekker in het zweet te werken, door fysiek af te zien. Ik houd van wat ik noem "stoempen", van letterlijk tegen de wind in fietsen. Kaj en ik hebben samen nog een guilty pleasure: op YouTube filmpjes van hondsbrutale peuters kijken, super grappig. Maar ook het kijken van interessante documentaires, bijvoorbeeld over een bepaalde kunstenaar, vinden we fijn om te doen, of ergens een goede koffie drinken. Oh ja, en dit! Zwemmen in de zomer in de buitenlucht en dat het dan gaat regenen, dat vind ik misschien wel het meest ontspannende en vrolijk makende dat er is.'

**Kaj en Rianne, ik vond het tof om een inkijkje te krijgen in jullie ervaringen en overpeinzingen. Hartelijk dank voor jullie openheid!**